Architektura Systemów Komputerowych

Laboratorium 8

Asembler dla procesora Intel 80x86

Opracował:
mgr inż. Leszek Ciopiński

Wstęp:

Informacje ogólne:

Z dołączonego wyciągu z pl.wikibooks.org proszę zapoznać się z następującymi rozdziałami:

- Asembler X86/Wstęp, strona 3
- Asembler X86/Architektura, strony 16 – 21
- Pamięć, strony 25 - 26

Wstawka asemblerowa w Turbo Pascalu:

W środowisku Borland Turbo Pascal możemy umieszczać krótkie programy napisane w języku asembler bezpośrednio w kodzie programu przy pomocy polecenia *asm*. W każdym miejscu wstawki mamy dostęp do zmiennych Pascala. Wstawkę kończymy poleceniem *end*.

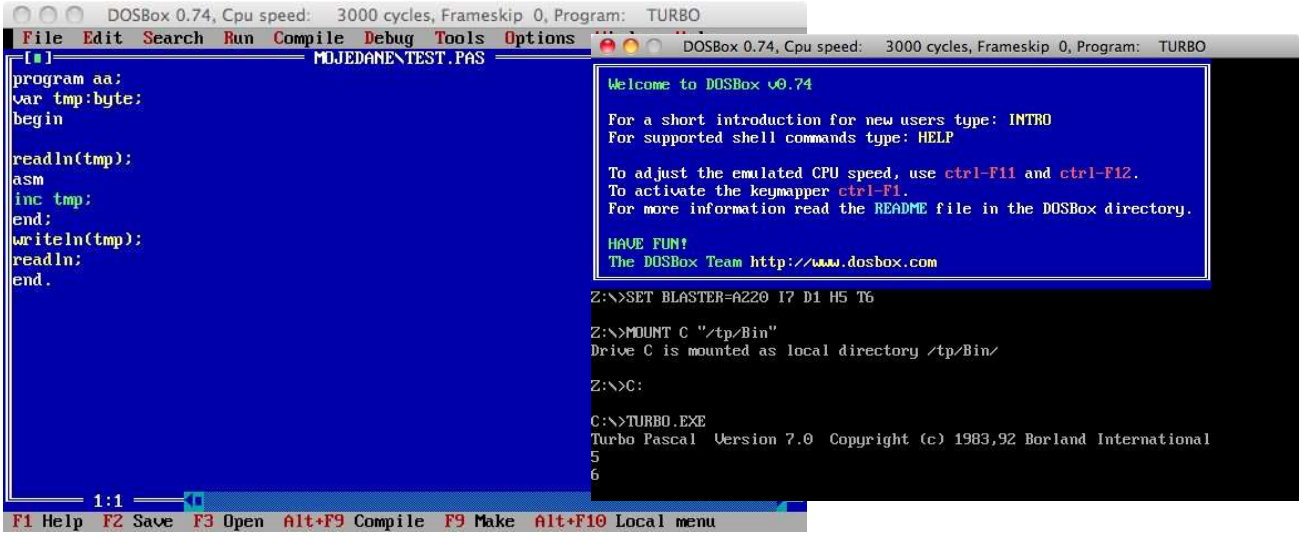

Zmienne dostępne w wstawce

Automatyczne wewnątrz wstawki możemy używać zmiennych skojarzonych z rejestrami. Podstawowymi z nich są: AX (AH, AL), BX (BH, BL), CX (CH, CL) i DX (DH, DL). Ponadto dostępne są rejestry służące do adresowania pamięci.

Etykiety

W języku asembler możliwe jest wykonanie skoku w dowolne miejsce programu. W celu

oznaczenia danego miejsca stosuje się tzw. etykiety, które na etapie kompilacji tłumaczone są na konkretne adresy. W celu wprowadzenia etykiety stosuje się zapis:

@nazwa:

Aby rozpocząć wykonywanie kodu bezpośrednio za etykietą, należy wykonać skok do niej przy pomocy polecenia *goto*:

goto @nazwa

Podstawowe operacje

W poniższych przykładach symbole z1 i z2 oznaczają, że możliwe jest podstawienie w dane miejsce dowolnego rejestru. Dodatkowo w miejsce rejestru z2 może być podstawiona stała wartość. Jeśli dana operacja wymaga konkretnego rejestru, wówczas zostanie podana jego nazwa jako parametr.

mov z1, z2	zawartość rejestru z2 kopiowana jest do z1
add z1, z2	wykonywana jest operacja z1:=z1+z2
adc z1, z2	wykonywana jest operacja z1:=z1+z2+C. Wartość C, to bit przeniesienia. Jeśli w poprzedniej operacji sumowania wystąpiło przeniesienie, to bit C ustawiony jest na 1. W przeciwnym przypadku wynosi 0.
loop @etykieta	skok do @etykiety, jeśli wartość rejestru CX > 0. Następnie dekrementuje wartość tego rejestru. Jeśli warunek nie jest spełniony, wykonywana jest kolejna instrukcja – brak skoku. Rozkaz używany do budowy pętli
mul z2	wykonywana jest operacja AX:=AL*z2[7..0]

Przerwanie programowe

W środowisku asemblerowym w celu skorzystania z funkcji dostarczonych przez system operacyjny, konieczne jest wywołanie przerwania programowego. Jednym z najczęściej stosowanych jest:

INT 21h

Wynik działania tego przerwania zależy od wartości zapisanej w rejestrze AH.

AH = 2Ah : w rejestrze CX dostajemy bieżący rok, w DH - miesiąc, a w DL - dzień miesiąca. Ponadto, w AL dostajemy numer dnia tygodnia (0 oznacza niedzielę)
AH = 2Ch : w rejestrze CH dostajemy bieżącą godzinę, w CL - minutę, a w DH - sekundę.

Zadania:

1. Wczytaj dowolną liczbę dodatnią. Następnie w wstawce asemblerowej wykonaj jej inkrementację i podniesienie do sześcianu. Po opuszczeniu wstawki wykonaj wyświetlenie obliczonej wartości. *(2 punkty)*
2. Wczytaj dwie liczby 16 bitowe, a następnie wykonaj ich dodawanie w asemblerze. Wyświetl wynik w taki sposób, aby zawsze był poprawny (nawet jeśli dojdzie do przekroczenia zakresu). Użyj wyłącznie typy liczb nieujemnych. *(2 punkty)*
3. Wewnątrz wstawki asemblerowej wykonaj obliczenie w pętli 10. elementu ciągu liczb Fibonacciego. Powtórz obliczenia poza wstawką i wyświetl uzyskane wyniki. *(3 punkty)*
4. Wewnątrz wstawki asemblerowej wykorzystaj przerwanie programowe w celu odczytania informacji o aktualnym czasie. Wynik należy wyświetlić w formacie: dd-mm-rrrr hh:mm:ss. *(3 punkty)*